

تول كينچا پوزيتي
ايتانبول

سنة لك آيونه سي
۱۰۰ غروش
.....
پوسته اجرتي
۱۰ غروشدر

شكر امانتي محمد عيسى

نسخه سي
۱۰ غروش
.....
پوسته اجرتي
۴۰ پاره در

شهر امانتي طرفنده آبد به نشر اولنور

شهر لرده آغاچ غریبانی

بوداقلامه

— ۳۹ نجی صابیرن مامد —

حالبوکه ، اخلامور ، قره آغاچ و خصوصیه چنارلر بوعملیاته بک زیاده متحملدرلر. چنارلر ، کنج اولدوقلری وقت سرعتله نشوونما بولهرق از وقتده بولوندقلری یری اشغال ایدرلر . بوتقدیرده آلت قسملری چپلاقلا شهورق ته سی یوکسلیر . اووقت مهمربوداقلامه عملیاتیه بونک اوکی آلتیر .

چنارلرک کنجلاشدیرلمی — چنار آغاچلرنده هرسته یاللمی اقتضا ایدن بودامه عملیاتی کافی درجه یالندینی ویا بوسبتون اعمال ایدلدیکی تقدیرده دالار بویویه رک اولرک صاچاقلرسته و نجره لرسته دایانیر ؛ یاخود دالار جاده نك اوسته طوغرو اوزابه رق او طومویل ، آراه و دیگر وسائط نقلیه نك کلوب کچمسه مانع اولور . عینی زمانده آغاچک آلقاق قسملری ده چپلاقلاشمغه باشلار . (شکل ۱) ده بوداتامش بر چنار آغاچی کوسترلشدر .

(شکل ۱)

بودامه Taille ، نباتاتک اهمیتسز اولان اقسامنک ، آغاچ مقاصی یاخود بودامه چاقیسی کچی آلتلره خذقی دیمکدر . بوداقلامه elegage ایسه ، دستره ، نایاق ، طاهرا کچی آلتلره آغاچلرک قول و بوداقلرینی کسمکدن عبارتدر . بوداقلامه عملیاتی ایجاب ایتدیرن سبیلر بروجه ایتدیر :

۱ — بودامه عملیاتی اعمال ایدلدیکی زمان ، آغاچلرک ته داللری آره سندنکی موازنه بوزولور . بو موازنه نی بکیدن تالیس اتمک ایچون بوداقلامه یاپایلر .

۲ — آغاچلرک آلت قسملرینک چپاقلاشنامی یاخود یکیدن یا براقلا نوب یشیلنمسی ایچون اوست قسمدکی ساق ایله دالار کسیره رک بونلرک نشوونمالری توقیف اولونمق لازم کلیر .

۳ — دیکلن آغاچلر ، کندیلرسته تخصیص ایدنش اولان محله نسبتله فضله بویویه رک ییغمسز رحاله کلدکلری زمان بونلره بوداقلامه عملیاتی تطبیق اتمک ضرورتی حاصل اولور .

۴ — محدود برطو براغه دیکلماش اولان آغاچلرک طوبراق دروننده کی اقسامی ایله هواده کی اقسامی آره سنده برنسبت وموازنه بولوندیرمق ایجاب ایدر .

۵ — آغاچلرک داللری روزکار ویاخود سسائر برسبیدن طولانی قیریلر ویاخود هر نه صورتله اولورسه اولسون آغاچ قوتدن دوشهرک ضعیفله مکه باشلارسه بوداقلامه عملیاتی یاپایلر .

آت کسمتنامسی ، دیش بوداق ، جوز وصالقیم آغاچلری بوداقلامه عملیاته لایقيله تحمل ایده مزلر .

لایق به تشبیب ایدوب سرتاشمه دن قیش موسمی کش
اولور . بوکچی دالار بالطبع هوالک شدائینه تحمل
ایدیمه لک قورور . قیشین طوکلی هوالرده پایلان
قطعیات ده تهلکلی اولوب اغاچ قابوچی صبریلار
یطاقم ازیکر یاره لر حصوله کلیر . ایلک بهارده پایلان
بوداقلامه ده ، یاره لر جابوق التیام بوله رق یاره لرک اطرافی
طوغریدن طوغری به تندب ایدر . و (اوبور دالار) [۱]
حصوله کاز یاره لرک الزیاده التیام بولدی بی موسم
حزیران آیدر .

بودامه مقطعلرینک استقامتی . — بودامه بوداقلامه
عملیاتنده ، دال و بوداقلرده پایلان یاره لر تمیز و دوز کون
اولمیدر . بردالی ، کووده به پایشدینی نقطه دن کسمک
ایجاب ایتدیکی زمان ، یاره اشو کووده به تماماً تماس اولمیدر .
یان دالار قیصالتلیدیکی زمان پایلان مقطعلر اشو دالاره
عمود اوله پایلیر . فقط ، اغاچک ساقی کسمک لازم
کلدیکی وقت ، یا غمور صولرینک طویلانه سه وایجری به
کیر مسنه میدان ورمه رک ، صویک قولایجه آقه یلمسی
ایچون مقطعلر شیویه یعنی خفیفجه میللی و یا خود
برته بک حائلده پایلیر . اغاچک ته دالی کسیدلیدیکی
زمان ، محافظه ایدیه چک اولان دالک تام ارتکاز محلندن
کسیله رک اورده طرناق براقلاماز .

بودانان اغاچلرک یاره لرینی هوا و صویک تأثیرندن
محافظه اتمک لازم کلیر . بونک ایچون بودامه یاره لرینک
اوسته بر طبقه نور و چ قطرائی سورلر . یا خود یشمش
کشان یاغی (بذیریانی) اوج قسم حمض توتیا و برقم
ایس ایله قاریشدیروب الده ایدیان مخلوطی قولانیرلر
بوداقلامه عملیاتی طرز اجرا سه کوره بروجه آتی
اسملر آلیر :

۱ — باش کسمه یا خود ته آله écimage ou
rabatage : ساقک یوکسمش اولان باش طرفک ،
اوجنک کسمه سیدر .

[۱] اغاچ کووده سنده و بوداقلرده ، غیره تنظم صورتده
ظهور ایدر لک دیکه سور و سورعلی بووین دالاره اوبور درلر .

بوکچی بودانان اغاچلر اکر هنوز قوتلی ایسه لر ،
اونلره بر نوع کنجاشدیرمه عملیاتی پایلیر . بو عملیات ،
ساقک ته سنی ، اغاچک مجموع ارتفاعنک تقریباً ربعی
قدر کسمک و یان داللری ده ساقک تخمیناً ثلثانه مساوی
برطولده قانق اوزره قیصالتلیدن عبارتدر . یعنی یان
داللردن هر بری ، ساقه پایشدینی نقطه دن اعتباراً ،
ساقک ته سه نه قدر اولان مسافه مک ثلثانی قدر برطولده
قانق اوزره کسیدر . (شکل ۲) ده بوصورتله بودانمش

(شکل ۲)

برچار اغاچی کوسرلشدیر . قوتدن دوشمش وضعیله رک
بوزولمه باشلامش اولان چنار اغاچلرینی جانلاندیرمق
ایچون ، تنبی اولدقجه ائی بولنان دالرک اوستندن بودایوب
اغاچلری خفیفاتمک ائی برتدیردر .

چنارلرده پایلان بروجه بالا بوداقلامه عملیاتی اکیل
ایتمش اولق ایچون ، طویرانی اصلاح اتمک ، کوزله مک ،
وصیق صیق صولامق ده لازمدر . بو سایه ده کواکیر
یکیدن سورمه ک باشلاره رق اغاچلرده قوتله نیر .

بوداقلامه عملیاتی نه زمان پایلیر ؟

بوداقلامه ایچون اک مساعد زمان ، تنبک توقف
ایتدیکی موسمه درک بوده صولک بهارده یار اقلرک
دوکولسی وایلک بهارده تکرار ظهوری آرده سنده
کچن مدتدر . قیشین طوک بولونمیدیکی زمانلرده
بوداقلر کسیدلیر . تنب ، حال فعالیتده ایکن
پایلان بوداقلامه عملیاتی اغاچک فعالیت حیاتی سه سنده
تغیرات حصوله کتیر . عینی زمانده کچ سورن دالار ،

بودامہ و بوداقلامہ اصولارینی بیلمیدر. آغاچلرہ چیمق ایچون برطاقم یخچلر استعمال ایدرلرک بونلر بزجہ شایان توفیه دکلدر. آغاچک آلت طرفندہ کی بوداقرہ یتشہ بیلمک

(شکل - ۳)

ایچون بش، آلتی مترو یو کسکلندہ عادی بر مردیوہن قوللا یتشہ بیلور. بلندہ مع تقرعات بر بودامہ کمری (شکل ۳) بولتان عملہ مردیوہن ایله ایلک بوداقرہ یتشدکن صوکرہ یان دالارک و بوداقرک یادیمیلہ و یانندہ کی ایپ وسائر واسطہ سیلہ آغاچک ہر طرفتہ یتشہ بیلر.

بودامہ کمرلری میانندہ، یوموشاق و صاعلام دریدن یائیش اولوب تخمیناً اون ایکی سانتیمتر و عرضندہ اولئر دیکرلریتہ ترجیح ایدلمیدر. بونلرک دوت طرفندہ ایلرک ربط ایدیلوب باغلامسہ مخصوص حلقہلر ایله بر

(شکل - ۴)

قوبورلق وارددر. عملہ ایپک اوجنی ساقک تپسہ و یاخود قوتلی بوداقرلرین بریسنہ باغلا دقدن صوکرہ کسمک ایستہ دیک دال و بوداقرلرک خذاسنہ اینروای کرک صول حلقہ سندن کچیر. ایپک باغلا ندینی محلاک یو کسکلکی کسیلہ جک محل ایله ساق آره سندہ کی مسافہ مسای

۲ — اولاشد برمہ rapprochement : آغاچک تاجنی یعنی تپسہ کی تشکیل ایدن قول و بوداقرلرک قیصال دلسی .
۳ — سیغامہ ravalement : دال و بوداقرلرک تماماً کسلسی .

۴ — سپردلتمہ éclaircissement : فائده سز کورولن کوزبہ دالارک کسلسیدر .

۵ — بوزمہ bémontage : دیندن کسیلہ جک اولان آغاچلری کسمزدن اول دال و بوداقرلرینی ایندیرمکدر .

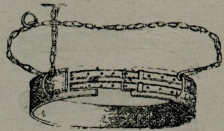
۶ — ایقلامہ émondage : بوداقلامہ عملیاتی یاپیلان آغاچلرک ساق و کوودہ سندہ آچیلان یارہلرک اطرافندہ برطاقم سورکونلر ظهور ایدرک بونلرک قالدیرلسنہ بو اسم و بریایر .

بو عملیاتک ہر بریسی برقوق تفیداتہ محتاج اولوب بالخاصہ کسلیان بوداقرلرہ دوشدیک زماں ، برقضا و قوعنہ میدان ویرماتک ایچون عملہ نک ندایر لازمہ نی المسی ایجاب ایدر. عملہ ایشہ باشلامازدن اول آغاچک اطرافنی دولاشہرق ایچہ تدقیق ایدر، بعدہ آغاچک اوستہ چیقار. کسیلہ جک ساقک نہ طرفہ دوشور و لمسی مطلوب ایسہ اولا او طرفدن کسمکہ باشلار. ساقک مرکزنی کچنجہ یہ قدر بوصورتلہ کسدکن صوکرہ مقابل جھتندہ یواشجہ کسمکہ باشلار. و یان طرفہ ایتلدیک زماں دوریلہ جک بر حالہ کلنجہ یہ قدر دوام ایدر اکر یان بوداقرلرک تماماً کسلسی و یا تقصیری مطلوب ایسہ قابوخی چاتلادوب یارمقسزین دوشورہ بیلمک ایچون اولآ آلت طرفدن کسیلر. بعدہ آچیلان کرٹیکک اوست طرفدن ساطیر ایله قوتانیجہ اورولور. کرک تپہ بوداغنک، کرک یان بوداقرلرک قطعمانندہ، بونلری بردیرہ دیندن کسمیہرک پارچہ پارچہ و برقاج دفعہ دہ کسہرک ایندیرمک و یاخود کسلیان قسملری ایلرہ باغلا یہرق آغیر دوشورمک و بوصورتلہ ہر دولو قضا و قوعنہ میدان ویرمہ جک طرزندہ حرکت ایتک اقتضا ایدر .

بوداق کسن عملہ چویک اولقلہ برابر، باش دونمسی، عصیت وسائر راحتسز لقلردن سالم اولمیدر. عینی زماندہ

اولمیدر. بوندن صوکره عمله، ایپ کرینجهیه قدر، اغاجک دالی اوستده ایلری به کیدر. عمله‌نک هان بوتون قفلتنی چکن اشبو ایپ سایه‌سنده، تحمل ایده‌میه‌جک درجه‌ده انجه اولان دالارک اوچلرینه قدر یاقلاشمق ممکن اولور، بودایچی‌نک الاری سر‌بست اولدیغندن ایسته‌دیکی کی چالیشه‌بیلر.

بعضاً اوزنکی دنیان آیریمجه بر ایپ اغاجک ساقنه باغلاندقدن صوکره عمله‌نک بلنه ربط اونورکه بوده

(شکل - ۵)

فضله اوله‌رق بر نقطه استناد تشکیل ایدر. (شکل ۴) ده ر وسائر ایه مجیز بر بودایچی عمله، (شکل ۵) ده باجیقا سیسته‌می بر بودایچی کمری، (شکل ۶) ده بوداقلامه

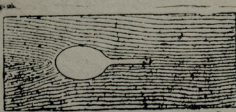
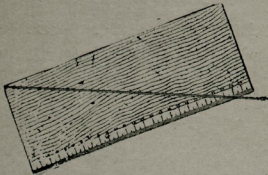

(شکل - ۶)

عملیاتی ائناسنده عمله‌نک وضعیتی کوستر.

ده ندر و سقوب dendroscope — بوداقلامه عملیاتی یاییله‌جق اولان اغاجلرک هپسته عینی شکل وعینی

جسامتی و بره‌بلمک ایچون دالارک کسپله‌جکی محلاری تعیین ایتک اوزره قولانیلان آلتیه دندر و سقوب دنیلیر. (شکل ۷) بو آلت بش میلیترو قالینلرده، یکرمی سانتیمترو طولنده، اون سانتیمترو عرضنده بر چنقو لوجه و یاخود عادی بر تخته‌دن عبارتدر بونک اوستنه بوتون نسبتلر کوزه‌دلک شرطیه اغاجلره ویرلسی اوزوایدیلن شکلر چیزیلوب کوزله او بولور. عمله‌نک بریسی، اغاجک یوکسکلکینه مساوی بر مسافه‌ده اولق اوزره اغاجدن اوزاق‌طورور و آغاچ اوستنده کی بودایچی عملیه کسپله‌جک یرلری باغیره‌رق سوبلر. بونک ایچون عمله‌لنده کی تخته‌نک بوشلوقنی آغاچک استقامتیه‌طوتار و بوشلوقک قاعده‌سی، آغاچک دینه و اوست طرفی ده آغاچک تپه‌سنده کسپله‌جک نقطه‌یه انطباق ایتدیرر. تخته‌نک بوشلوقندن باقار دالارک هپسنک کسپله‌جک محلاری تخته‌ده کی بوشلوق ایه موازی کوروله‌چکسندن بو نقطه‌لر قولایقله تعیین اولنه‌بیلور.

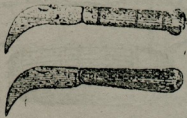

(شکل - ۷)

عمله آغاچک اطرافنده دور ایدره‌ک یکدیگرینی متعاقب بوتون دالاری عینی وضعیت داخلنده کوره‌چکسندن کسپله‌جک نقطه‌لری تثبیت ایدر. مع مافیه، یانی باشنده کی دالاره نسبتله ده شاقولی بر وضعیتده بولنان دالار ایه دیگرلرینه نسبتله دها قوتی اولان دالار شاقولیترینه

بودامه و بوداقلامه عملیافته مستعمل آلات

بودامه عملیافته قولانیان آلتارک باشلیجه لری :
بودامه چاقیسی، بودامه مقاصی، اوزون مقاص، ساطیر،
طاهرا، دستره، ناجق و کسکی دن عبارتدر . بو آلتلر
ای بر معدنن یا ئیش اولقله برابر آغاچک یازه لری
پرو سز یاپه یلمک ایچون دائما تمیز طو توملیدر . صابری
وقبضه لری کوزجه قاورانه بیله چک بر شکده وسهوات
وامنتله استعمال ایدیه چک بر طرزده اولمیدر .

(شکل - ۹)

بودامه چاقیبری Serpette : نک یوزلری مستظم
بر قوس تشکیل ایتکله برابر اوج طرفلری بر چنک
کی قیورلش اولمیدر . (شکل ۹)

(مابعدی وار)
بروسه زراعت مکتبی مدیری
محمد رأفت

وقوتلرینه نظراً دهها زیاده تقصیر ایدمک لازم کله چکنی ده
اونو تماملیدر .

دندر و مترو dendromètre . — آغاچلار ک ارتفاع-
علری اولچمک، باخود معین بر یو کسکلکده بوداقلری
کسمک ایچون دندرو مترو دینلن آلت (شکل ۸) قوللا-
نیلور . بو آلت یکریمی بش سانیتمترو طولنده واون
سانیتمترو عرضنده بر تحتدن عبارتدر . صول طرفنده
سانیتمترو و میلمترو تقسجانی وارددر . اوست طرفنده کی
صاغ گوشه سنه اوجنه قورشون باغلاشمش بر ایپ تنیت
ایدلشددر . آلتی قوللانمق ایچون آغاچک قاعده سنندن
اون مترو اوزاقده طورولور .

آلتک اوستنده کی زاویه سنندن آغاچک ته سنه باقیلیر .
قورشونلی ایپ هانکی سانیتمترو اوزرینه کلش ایسه
آغاچک ارتفاعی ده اوقدر مترودر . یالکنز آلتی قوللانان
آدمک کوزینک طو براغه قدر اولان مسافه سنی بوکا
علاوه ایتک ایجاب ایدر . بوداقلامه عملیافته آغاچک
ساقی خذف ایدیه چکی زمان، کسبله چک نقطه نک بو آلت
واسطه سیله تعینی غایت قولای اولور .

